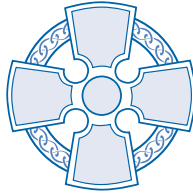

YR EGLWYS
YNG NGHYMRU

THE CHURCH
IN WALES

CRONFA BUDDSODDIADAU CYFFREDIN YR EGLWYS YNG NGHYMRU

Adroddiad Blynyddol a Datganiadau Ariannol
am y fl wyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr

2020

Cynnwys

Adroddiad yr Ymddiriedolwr	1
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr	6
Gwybodaeth Weinyddol	7
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i'r Ymddiriedolwr	9
Datganiad o Gyfanswm y Derbyniadau	12
Datganiad o Newid mewn Asedau Net	12
Mantolen	13
Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol	14

Adroddiad yr Ymddiriedolwr

Strwythur

Cynllun buddsoddi cyfunol yw Cronfa Buddsoddiadau Cyffredin yr Eglwys yng Nghymru. Fe'i sefydlwyd gan Gorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru (Corff y Cynrychiolwyr) dan gynllun a gymeradwywyd gan y Comisiwn Elusennau ar 11 Rhagfyr 2008, er mwyn buddsoddi arian sy'n perthyn i unrhyw elusen y mae Corff y Cynrychiolwyr yn Ymddiriedolwr arni neu sydd o fudd i elusen o'r fath.

Corff y Cynrychiolwyr yw ymddiriedolwyr y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin, ac mae wedi penodi ei Bwyllgor Buddsoddi i oruchwyllo'r Gronfa. Bydd y Pwyllgor Buddsoddi yn cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn, yn derbyn adroddiadau chwarterol oddi wrth Reolwr y Gronfa, ac yn monitro strategaeth y Gronfa a'i pherfformiad.

Rheolir y Gronfa gan Reolwr y Gronfa (Newton Investment Management) yn unol â Chytundeb Rheoli Buddsoddiadau, ac fe'i gweinyddir gan staff Corff y Cynrychiolwyr.

Disgrifiad o'r Gronfa

Mae'r Gronfa'n addas ar gyfer buddsoddi gan blwyfi pan ddymunir twf hirdymor mewn cyfalaf, lefel resymol o incwm a chynnydd mewn incwm. Nid yw'n addas i ddal arian y mae'n debyg y bydd ei angen yn y dyfodol agos.

Gellir buddsoddi cronfeydd plwyfi ac ymddiriedolaethau o gymynroddion a rhoddion yn y Gronfa.

Rhennir yr ymddiriedolaethau a ddelir yn y Gronfa yn ymddiriedolaethau gwariadwy ac ymddiriedolaethau anwariadwy. Yn y rhan fwyaf o achosion, fe grynhoir incwm ymddiriedolaethau gwariadwy ac yna naill ai ei ail-fuddsoddi neu ei dalu i'r plwyf. Fel rheol, dosberthir incwm ymddiriedolaethau anwariadwy yn chwarterol.

Adroddiad Buddsoddi

Amcanion Buddsoddi

Ystyrir y Gronfa yn gyfrwng buddsoddi tymor canol i hirdymor i ymddiriedolaethau a chronfeydd plwyfol, a'i nod a'i diben yw:

- cydbwysio lefelau cynaliadwy o incwm â thwf mewn cyfalaf;
- cael y cyfanswm derbyniadau uchaf posibl heb risg dianghenraid;
- gweithredu o fewn cyfyngiadau Polisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru.

Meincnod Perfformiad

Caiff perfformiad y Gronfa ei fesur ar sail cyfanswm enillion (yr enillion cyfunol o incwm a chyfalaf) yn erbyn y Teknometry CIG Charity Fund Universe a chyflwynir adroddiad i'r Pwyllgor Buddsoddi bob chwarter.

Mae'r Teknometry CIG Charity Fund Universe yn cynnwys nifer fawr o gronfeydd elusen ac felly mae'n darparu cymhariaeth o berfformiad y Gronfa yn erbyn cyfartaledd enillion cronfeydd elusennau eraill.

Polisi Buddsoddi Moesegol

Buddsoddir y Gronfa yn unol â Pholisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru, a mabwysiadwyd fersiwn ddiwygiedig ohono gan Gorff Llywodraethol yr Eglwys yng Nghymru ym mis Ebrill 2021.

Mae'r Polisi'n gwahardd buddsoddi mewn cwmnïau y mae a wnelont ag arfau, gweithgareddau benthyca rheibus a phornograffi, mae'n cyfyngu ar fuddsoddi mewn cwmnïau y mae a wnelont â gamblo, alcohol a thybaco, cynhyrchu neu echdynnu tanwydd ffosil ac mae'n ceisio hyrwyddo graddfeydd da o lywodraethu amgylcheddol a chymdeithasol cyfrifol. Ceir copi llawn o'r Polisi yn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru, ac y mae hefyd ar wefan yr Eglwys yn: www.churchinwales.org.uk.

Rheolwyr Buddsoddi

Penodwyd Newton Investment Management i reoli'r gronfa buddsoddiadau yn y gyfnewidfa stoc ar fandad Aml-Asedau Byd-eang.

Asedau

Dyma amrediad y dosbarthiadau asedau am 2020:

Dosbarth Asedau	Ecwitiau'r DU	Ecwitiau Tramor	Llog Sefydlog	Amgen	Arian
Amrediad Dosbarthu	15-35%	10-55%	15-35%	0-10%	0-25%
Dyraniad ar 31/12/20	20%	48%	20%	9%	3%

Y deg daliad uchaf yn y Gronfa ar 31 Rhagfyr 2020 oedd:

Stoc	Gwerth £000	% o'r Gronfa
3.25% Gilt Trysorlys y DU 2044	2,145	3.1
Microsoft Corp	1,552	2.3
6% Stoc Trysorlys y DU 2028	1,461	2.1
Samsung SDI Co Ltd	1,437	2.1
1.75% Gilt Trysorlys y DU 2022	1,349	2.0
iShares Physical Metals Plc	1,344	2.0
Unilever Plc	1,302	1.9
Abbott Laboratories NPV	1,299	1.9
4.25% Stoc Trysorlys y DU 2036	1,158	1.7
AIA Group Ltd	1,113	1.6

Adroddiad yr Ymddiriedolwr

Roedd y Gronfa wedi'i buddsoddi yn y sectorau canlynol ar 31 Rhagfyr 2020:

	Gwerth (£000)	% o'r Gronfa
Llog Sefydlog		
Bondiau Llywodraeth Prydain	7,195	10.8
Bondiau'r DU	2,823	4.2
Bondiau Tramor	766	1.2
Cronfeydd Bondiau Byd-eang	2,551	3.8
Cyfanswm Llog Sefydlog	13,335	20.0
Ecwitïau		
Nwyddau Traul	5,982	9.0
Gwasanaethau Defnyddwyr	5,274	7.9
Ariannol	14,107	21.2
Gofal Iechyd	5,304	8.0
Diwydiannol	7,791	11.7
Deunyddiau	3,821	5.7
Olew a Nwy	1,329	2.0
Eiddo	325	0.5
Technoleg	6,725	10.1
Telathrebu	478	0.7
Cyfleustodau	749	1.1
Cyfanswm Ecwitïau	51,885	77.9
Asedau Amgen	1,344	2.0
	66,564	100.0

Cynhyrchodd y Gronfa gyfanswm enillion o 8.7% yn 2020 o gymharu ag enillion cymharydd Teknometry o 5.4% a chwyddiant (RPI) o 1.2%.

Mae'r Gronfa wedi perfformio'n well na'r cymharydd dros y cyfnodau 3 a 5 mlynedd hyd at 31 Rhagfyr 2020 hefyd, gan gynhyrchu cyfanswm enillion blynyddol o 7.9% ac 10.1% yn y drefn honno.

Perfformiad

Cyfanswm derbyniadau blynyddol hyd at 31 Rhagfyr	2020 %	2019 %	2018 %	3 blynedd %	5 mlynedd %
Cronfa	8.7	17.8	-1.9	7.9	10.1
Meincnod	5.4	16.1	-4.5	5.3	7.8
Mynegai Prisiau Manwerthu	1.2	2.2	2.7	2.0	2.5

Arolwg o'r Farchnad yn 2020

Roedd heriau di-ri yn wynebu buddsoddwyr yn ystod y cyfnod, wrth i bandemig y coronafeirws ac ymateb eithriadol gan lunwyr polisi ddylanwadu'n aruthrol ar y marchnadoedd ariannol.

Wedi cyfnod o enillion sylweddol o asedau risg i fuddsoddwyr yn 2019, profodd chwarter cyntaf 2020 yn un seismig ar gyfer marchnadoedd ariannol. Llwyddodd marchnadoedd ecwiti i gyrraedd uchelfannau newydd yng nghanol mis Chwefror cyn ildio i bryderon am sgîl-effeithiau'r achosion o goronafeirws wrth i'r economi gael ei tharo gan ddifrifoldeb y sefyllfa ddisymwth hon.

Ar ôl gwerthu'r cwbl yn sydyn, mwynhaodd asedau risg, yn enwedig ecwitiau byd-eang, adferiad syfrdanol siâp V yn dilyn cwmp 23 Mawrth, gyda marchnadoedd wedi'u hybu gan raddfa'r ysgogiad ariannol a chyllidol, gan anwybyddu'r pryderon am 'ail don' o gyfyngiadau clo. Ym mis Medi gwelwyd marchnadoedd yn straffaglu eto yn sgil posibilrwydd o herio canlyniad etholiad Arlywyddol yr Unol Daleithiau, ynghyd â phryderon am ragor o gyfyngiadau clo Covid-19. Fodd bynnag, llwyddodd marchnadoedd i barhau ar i fyny gan adlewyrchu canlyniad cymharol ddiraffferth i etholiad arlywyddol yr Unol Daleithiau ac yn bwysicach, newyddion cadarnhaol am lawer o'r prif frechlynnau posib ar gyfer Covid-19, gan agor y drws i normaleiddio gweithgarwch cymdeithasol ac economaidd yn 2021. Cafwyd cymhelliant ychwanegol wrth i ddwy ddadl wleidyddol hirhoedlog gael eu setlo – y bil ysgogiad cyllidol yn yr Unol Daleithiau, a'r cytundeb Brexit rhwng yr UE a'r DU.

Dros gyfnod o 12 mis, ecwitiau Asia a'r Môr Tawel (ac eithrio Japan) fu'n arwain y blaen, gydag elw o +17.6% yn nhermau sterling. Nid oedd ecwitiau Gogledd America ymhell ar ei hôl hi, gan sicrhau elw o +16.4% mewn termau sterling. Cynhyrchodd ecwitiau marchnad newydd elw o +11.9% a dychwelodd ecwitiau Japan +11.1%. Dychwelodd ecwitiau Ewropeaidd (ac eithrio'r DU) +8.6% ond

gostyngodd ecwitiau'r DU, gan ddychwelyd -9.8%, gyda'r rhan fwyaf o'r tanberfformio i'w briodoli i ogwydd marchnad y DU tuag at gwmnïau ariannol ac ynni.

Strategaeth fuddsoddi

Buddsoddir y portffolio mewn daliadau uniongyrchol, yn ecwitiau a bondiau fel ei gilydd, er mwyn cydymffurfio â Pholisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru. Er mwyn cynnal proffil risg priodol y portffolio, mae'r daliadau'n amrywio o ran sector, diwydiant, daearyddiaeth ac arian cyfred. Yn unol â chyngor y Comisiwn Elusennau, nid oes yr un daliad (ac eithrio ym mondiau llywodraeth y DU) sy'n werth mwy na 5% o'r portffolio.

Rhagolwg

O safbwynt buddsoddi, mae 2021 yn debygol o ddod â chyfuniad o optimistiaeth am ailagor economïau'n raddol ar ôl cyfyngiadau clo Covid-19 a rhagofalon ynghylch effaith cyfyngiadau clo estynedig ar lawer o fusnesau ac unigolion. Ymhell cyn cyfnod Covid, roeddem wedi tynnu sylw at ffactorau megis lefelau uchel o ddyledion byd-eang, poblogaethau'n heneiddio ac effaith tarfol datblygiadau technolegol ar lawer o ddiwydiannau sydd fel petaent yn llesteirio'r economi fyd-eang, yn erbyn polisiâu cyfraddau llog hynod isel ac ysgogiad economaidd sy'n ymdrechu i gadw economïau a marchnadoedd buddsoddi i hwylio'r don.

Gan ystyried y cefndir a nodwyd, dull buddsoddi gweithredol y Rheolwyr Buddsoddiadau yw cynnal tueddiad tuag at fuddsoddi mewn gwarantau o ansawdd uchel ledled y byd y mae eu llwyddiant hirdymor yn dibynnu llai ar ffactorau allanol. Serch hynny, maen nhw'n ceisio dewis a dethol er mwyn cael gafael ar fuddiolwyr cylchol economïau sy'n agor ar ôl Covid. Mae'r Rheolwyr Buddsoddi yn defnyddio themâu i geisio nodi cyfleoedd buddsoddi da, yn ogystal â chanolbwyntio ar feysydd risg posibl.

Adroddiad yr Ymddiriedolwr

Rhybudd o risg

Gall gwerth y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin a'r incwm sy'n deillio ohoni ddisgyn yn ogystal â chodi, ac nid oes unrhyw warant. Golyga hyn ei bod yn bosibl na chaiff plwyfi y swm a fuddsodwyd yn

wreiddiol yn ôl. Nid yw perfformiad yn y gorffennol yn warant o enillion yn y dyfodol. Bydd gwerth y cyfrannau yn y Gronfa yn adlewyrchu'r newidiadau ym mhris dosbarthiadau'r asedau y buddsoddir y Gronfa ynddynt a'r symudiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor.

Ystadegau'r Gronfa

Dyddiad Priso	Cyfranddaliadau yn y Dyroddiad	Gwerth Clir yr Ased* (ceiniog y cyfranddaliad)	Difidend Blyneddol (ceiniog y cyfranddaliad)	Llog	Cyfanswm Gwerth y Gronfa £000
1 Ionawr 2009	25,962,753	100.00			
31 Rhagfyr 2009	27,008,033	118.49	3.61	3.05%	£32,002
31 Rhagfyr 2010	26,940,059	124.41	4.02	3.23%	£33,517
31 Rhagfyr 2011	26,908,705	118.32	4.47	3.78%	£31,839
31 Rhagfyr 2012	27,224,411	125.54	4.30	3.43%	£34,177
31 Rhagfyr 2013	27,509,681	141.72	4.09	2.89%	£38,986
31 Rhagfyr 2014	28,824,005	152.75	4.16	2.72%	£44,030
31 Rhagfyr 2015	29,033,039	150.36	4.35	2.89%	£43,654
31 Rhagfyr 2016	29,207,207	169.91	4.24	2.49%	£49,627
31 Rhagfyr 2017	29,426,621	183.17	4.25	2.32%	£53,900
31 Rhagfyr 2018	30,094,661	174.69	4.33	2.48%	£52,574
31 Rhagfyr 2019	31,505,212	199.63	4.96	2.48%	£62,893
31 Rhagfyr 2020	32,370,166	211.75	3.68	1.74%	£68,544

[*Yn seiliedig ar bris canolig ac nid ar bris y cynnig.]

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr

Mae'r Ymddiriedolwr (Corff y Cynrychiolwyr) yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwr a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol ac â Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig (yr Arfer a Dderbynnir yn Gyffredin yn y Deyrnas Unedig).

Mae'r gyfraith sy'n berthnasol i elusennau yng Nghymru a Lloegr yn gofyn i'r Ymddiriedolwr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac o'r incwm clir, yr enillion cyfalaf clir a'r newid yn yr asedau clir dros y cyfnod hwn.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, rhaid i'r Ymddiriedolwr:

- ddethol polisiâu cyfrifyddu addas a'u cymhwyso gyda chysondeb;
- dilyn dulliau ac egwyddorion y Datganiad o Arfer a Argymhellir i Gronfeydd Awdurdodedig a gyhoeddwyd gan yr IMA ym Mai 2014 a'u diweddarau yn Rhagfyr 2015;
- gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddarvoudus;
- datgan a ddilynwyd Safonau Cyfrifyddu perthnasol, ac eithrio unrhyw wahaniaethau a ddatgelir ac a esbonnir yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, onid yw'n anaddas cymryd yn ganiataol y bydd y Gronfa'n parhau i weithredu.

Mae'r Ymddiriedolwr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol a fydd yn dangos yn rhesymol gywir ar unrhyw amser sefyllfa ariannol y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac yn galluogi'r Ymddiriedolwr i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â gofynion Deddf Elusennau 2011, Rheoliadau (Cyfrifon ac Adroddiadau) Elusennau 2008 a darpariaethau'r weithred ymddiriedolaeth. Mae'r Ymddiriedolwr hefyd yn gyfrifol am warchod asedau'r Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac, o ganlyniad, am gymryd camau rhesymol i rwystro ac i ddatgelu twyll ac afreoleidd-dra.

Gwybodaeth Weinyddol

Buddsoddi yn y Gronfa

Gellir buddsoddi cymynroddion, arian plwyfi ac ymddiriedolaethau yn y Gronfa trwy gwblhau gweithred ymddiriedolaeth yn penodi Corff y Cynrychiolwyr yn Ymddiriedolwr. Gellir cael copi gan Gyfreithiwr Ymddiriedolaeth Corff y Cynrychiolwyr, Miss Natasha Aldridge.

Buddsoddir bob chwarter (Mawrth, Mehefin, Medi a Rhagfyr) ar sail prisiant o'r gronfa ar ddiwedd y chwarter.

Amodau'r rhodd neu'r gymynrodd a fydd yn penderfynu a fuddsoddir yr arian fel arian gwariadwy neu arian anwariadwy, a hynny, yn ei dro, fydd yn penderfynu a delir incwm yn chwarterol ar gais y plwyf.

Incwm

Os oes incwm ar gael at amcanion penodol, fel atgyweirio'r eglwys, fe'i dosberthir pan dderbynnir y dogfennau canlynol:

- a) copi o Gofnod y Cyngor Plwyf Eglwysig yn datgan bod y Cyngor yn dymuno cael swm penodol o'r arian a ddelir mewn ymddiriedolaeth (nodwch enw neu gyfeirnod PT yr ymddiriedolaeth) a pham mae angen yr arian;
- b) llythyr cais wedi'i lofnodi gan y periglor a'r ddau warden eglwys sy'n gofyn am swm penodol, pam mae angen yr arian ac enw/cyfeirnod y gronfa ymddiriedolaeth y mae'r cyfranddaliadau i'w gwerthu ohoni;
- c) dyfynbris neu anfoneb am y swm y gofynnwyd amdani o leiaf. Gan fod yr Ymddiriedolwr dan ddyletswydd ymddiriedol i sicrhau bod yr arian yn cael ei ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth os caiff dyfynbrisiau, yn hytrach nag anfonebau, eu cyflwyno, bydd arian yn cael ei ryddhau ar ôl derbyn anfoneb daledig neu, fel arall, gallwn drefnu talu'r anfoneb yn uniongyrchol i'r contractwr. Yna gellir ffeilio'r anfonebau fel tystiolaeth bod yr arian wedi'i ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth.

Datganiadau Blynyddol yr Ymddiriedolaeth

Pan na fydd plwyf yn derbyn incwm bob chwarter na hysbysiad dosbarthu blynyddol, fe gaiff ddatganiad blynyddol gan yr ymddiriedolaeth ar ddiwedd pob blwyddyn yn dangos yr incwm a'r gwariant a phob trafod a fu ar gyfranddaliadau'r ymddiriedolaeth.

Bydd y wybodaeth hon yn angenrheidiol ar gyfer cyfrifon blynyddol y plwyf.

Bydd plwyfi sy'n derbyn incwm chwarterol yn derbyn hysbysiad dosbarthu ar ddiwedd pob blwyddyn yn dangos nifer eu cyfranddaliadau yn yr ymddiriedolaeth, a'u gwerth, a bydd y wybodaeth honno'n ddigonol ar gyfer cyfrifon blynyddol y plwyf.

Tynnu Cyfalaf neu Incwm o'r Gronfa

Os yw telerau'r ymddiriedolaeth yn caniatáu codi arian cyfalaf a chronedig, yna bydd angen cymeradwyaeth yr Ymddiriedolwyr fel arfer. Mae'r Ymddiriedolwyr yn cyfarfod pedair gwaith y flwyddyna bydd angen y dogfennau canlynol arnynt:

- a) copi o Gofnod y Cyngor Plwyf Eglwysig yn datgan bod y Cyngor yn dymuno cael swm penodol o'r arian a ddelir mewn ymddiriedolaeth (nodwch enw neu gyfeirnod PT yr ymddiriedolaeth) a pham mae angen yr arian;
- b) llythyr cais wedi'i lofnodi gan y periglor a'r ddau warden eglwys sy'n gofyn am swm penodol, pam mae angen yr arian ac enw/cyfeirnod y gronfa ymddiriedolaeth y mae'r cyfranddaliadau i'w gwerthu ohoni;
- c) dyfynbris neu anfoneb am y swm y gofynnwyd amdani o leiaf. Gan fod yr Ymddiriedolwyr dan ddyletswydd ymddiriedol i sicrhau bod yr arian yn cael ei ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth os caiff dyfynbrisiau, yn hytrach nag anfonebau, eu cyflwyno, bydd arian yn cael ei ryddhau ar ôl derbyn anfoneb daledig neu, fel arall, gallwn drefnu talu'r anfoneb yn uniongyrchol i'r contractwr. Yna gellir ffeilio'r anfonebau fel tystiolaeth bod yr arian wedi'i ddefnyddio yn unol â thelerau'r ymddiriedolaeth.

Dylid cyfeirio cwestiynau am fuddsoddiadau a chodi arian o'r gronfa at Miss Natasha Aldridge
Ffoniwch 029 2034 8230 neu e-bostiwch natashaaldrige@churchinwales.org.uk

Cynghorwyr Buddsoddi:

Newton Investment Management
BNY Mellon Financial Centre
160 Queen Victoria Street
Llundain
EC4V 4LA

Archwilwyr Annibynnol:

Haysmacintyre LLP
10 Queen Street Place
Llundain
EC4R 1AG

Gweinyddiaeth Gyffredinol:

Louise Davies
Pennaeth Cyllid
2 Sgwâr Callaghan
Caerdydd
CF10 5BT

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i'r Ymddiriedolwr

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Cronfa Buddsoddiadau Cyffredin yr Eglwys yng Nghymru am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2020 sy'n cynnwys y Datganiad o Gyfanswm y Derbyniadau, Datganiad o Newid mewn Asedau Net, y Fantolen a nodiadau i'r datganiadau ariannol, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu arwyddocaol. Mae'r fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd i'w paratoi yn ofynnol yn ôl y gyfraith ac yn ôl Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig gan gynnwys Safon 102 ar Adrodd Ariannol, The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland (Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig).

In our opinion, the financial statements:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol y Gronfa fel yr oedd ar 31 Rhagfyr 2020 ac o newidiadau clir cronfeydd y gronfa ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben y pryd hynny;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol ag Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig.
- wedi eu paratoi'n unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Sail ein barn

Cawsom ein penodi'n archwilydd dan adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac rydym yn adrodd yn unol â'r Ddeddf a rheoliadau perthnasol a wnaed neu sy'n cael effaith o dan hynny. Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) (ISA (DU)) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yng nghyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio adran datganiadau ariannol ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol ar y Gronfa yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesebol y Cyngor Adrodd Ariannol (FRS), ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio

a gawsom yn ddigonol ac yn briodol er mwyn darparu sail i'n barn ni.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, daethom i'r casgliad bod defnydd yr ymddiriedolwyr o sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith rydym wedi'i wneud, ni nodwyd unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r elusen i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir ein cyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Yr ymddiriedolwr sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth sydd yn Adroddiad yr Ymddiriedolwr. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, heblaw i'r graddau y nodir yn benodol fel arall yn ein hadroddiad, nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arnynt.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol neu ein gwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad neu'n ymddangos fel petai wedi'i cham-ddatgan yn sylweddol fel arall. Os ydym yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i ni benderfynu a oes camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol neu gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall. Os, yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnwyd gennym, ein bod yn dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol

i ni roi gwybod am y ffaith honno. Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

Materion eraill y mae'n ofynnol i ni adrodd amdanynt trwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i adrodd amdano mewn perthynas â'r materion canlynol, lle mae'n ofynnol inni adrodd i chi dan Reoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008, os tybiwn:

- nad yw'r Gronfa wedi cadw cofnodion cyfrifyddu digonol; neu
- na chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol; neu
- nad yw datganiadau ariannol y Gronfa yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Cyfrifoldebau'r ymddiriedolwr am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwyr ar dudalen 6, mae'r ymddiriedolwr yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg, ac ar gyfer unrhyw reolaeth fewnol sy'n angenrheidiol ym marn yr ymddiriedolwr er mwyn paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad perthnasol, p'un ai oherwydd twyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r ymddiriedolwr yn gyfrifol am asesu gallu'r Gronfa i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel sy'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod yr ymddiriedolwr naill ai'n bwriadu diddymu'r Gronfa neu i roi'r gorau i weithrediadau, neu heb unrhyw ddewis arall realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Ein hamcanion yw sicrhau sicrwydd rhesymol a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, p'un ai oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) yn canfod camddatganiad perthnasol bob amser pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt, yn unigol neu'n gyfan gwbl, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a gymerir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau yw afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Rydym yn cynllunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Nodir isod i ba raddau y gall ein gweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll:

Yn seiliedig ar ein dealltwriaeth o'r Gronfa a'r amgylchedd y mae'n gweithredu ynddi, nodwyd gennym y prif risgiau o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau sy'n ymwneud â chyfraith elusennau cymwys Cymru a Lloegr, a buom yn ystyried i ba raddau y gallai diffyg cydymffurfio gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol. Hefyd, ystyriwyd y chyfreithiau a'r rheoliadau hynny sy'n cael effaith uniongyrchol ar baratoi'r datganiadau ariannol fel Deddf Elusennau 2011.

Gwerthuswyd cymhellion a chyfleoedd y rheolwyr ar gyfer trin y datganiadau ariannol yn dwyllodrus (gan gynnwys y risg o ddiystyru rheolaethau). Roedd y gweithdrefnau archwilio a gyflawnir gan y tîm ymgysylltu yn cynnwys:

- Arolygu gohebiaeth â rheoleiddwyr;
- Trafodaethau gyda'r rheolwyr gan gynnwys ystyried achosion hysbys neu achosion

tybiedig o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoleiddio a thwyll;

- Adolygu rheolaethau a gweithdrefnau'r gronfa sy'n berthnasol i baratoi'r datganiadau ariannol i sicrhau bod y rhain ar waith gydol y flwyddyn, gan gynnwys adeg cyfnod gweithio o bell Covid-19;
- Gwerthuso rheolaethau'r rheolwyr a gynlluniwyd i atal a chanfod afreoleidd-dra;
- Nodi a phrofi dyddlyfrau, yn enwedig cofnodion dyddlyfr a nodwyd gyda chyfuniadau cyfrif anarferol, cofnodion gan ddefnyddwyr anarferol neu gyda disgrifiadau anarferol; a
- Herio rhagdybiaethau a dyfarniadau a wnaed gan y rheolwyr yn eu hamcangyfrifon cyfrifyddu beirniadol.

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad yr archwilydd.

Defnydd o'n hadroddiad

Darperir yr adroddiad hwn i ymddiriedolwr yr elusen yn unig, fel corff, yn unol ag adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 a'r rheoliadau a wnaed dan adran 154 o'r Ddeddf honno. Cynhaliwyd ein gwaith archwilio fel y gallwn ddatgan wrth ymddiriedolwr yr elusen y materion hynny y mae gofyn i ni eu datgan mewn adroddiad Archwilydd ac nid i unrhyw ddiben arall. I'r graddau llawn a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo cyfrifoldeb am ein gwaith archwilio, am yr adroddiad hwn, neu'r farn a ffurfiwyd gennym i unrhyw un heblaw ymddiriedolwyr yr elusen fel corff.

Haysmacintyre LLP
10 Queen Street Place
Llundain
EC4R 1AG

14 Mehefin 2021

Datganiad o Gyfanswm y Derbyniadau

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2020

		2020	2019
		£	£
Incwm			
Enillion Cyfalaf Clir / (Colledion)	2	5,641,845	10,327,502
Refeniw	3	1,416,120	1,745,751
Gwariant	4	(231,865)	(223,794)
Cyfanswm y Derbyniadau cyn dosbarthu		6,826,100	11,849,459
Dosbarthiad i Gyfranddalwyr	5	(1,184,254)	(1,521,957)
Newid yn yr asedau clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr o Weithgareddau Buddsoddi		5,641,846	10,327,502

Datganiad o'r Newid mewn Asedau Clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2020

		2020	2019
		£	£
Asedau clir cychwynnol i'w priodoli i Gyfranddalwyr		62,755,448	52,427,946
Newid mewn asedau clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr o Weithgareddau Buddsoddi		5,641,846	10,327,502
Asedau clir terfynol i'w priodoli i Gyfranddalwyr		68,397,294	62,755,448

Mantolen

A 31 Rhagfyr 2020

		2020	2019
		£	£
	Nodiadau		
Buddsoddiadau:			
Gwarantau'r Gyfnewidfa Stoc	6	66,564,319	61,876,286
Adneuon ar y Farchnad Arian	7	1,978,139	1,046,813
		68,542,458	62,923,099
Asedau cyffredol:			
Dyledwyr	8	145,397	184,055
Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	9	(290,561)	(351,706)
Dyledion Cyffredol Clir		(145,164)	(167,651)
Asedau Clir		68,397,294	62,755,448
Cynrychiolir gan:			
Asedau Clir i'w priodoli i Gyfranddalwyr		68,397,294	62,755,448

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 12 i 17 gan Gorff y Cynrychiolwyr ar 14 Mehefin 2021.

James Turner, Cadeirydd

Hilary Wiseman, Dirprwy Gadeirydd

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

1. Polisiâu Cyfrifyddu

Paratowyd datganiadau ariannol Cronfa Buddsoddiadau Cyffredin yr Eglwys yng Nghymru ar y sail busnes gweithredol yn unol â Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon" ac a weithredir drwy'r gyfraith (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig). Rhoddir isod grynodedb o'r prif bolisiau cyfrifyddu ac fe'u cymhwyswyd yn gyson.

a) Sail y Paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â safon cost hanesyddol wedi'i addasu gan yr ailbriso blynyddol ar asedau buddsoddi ac yn unol â'r datganiad o Arfer a Argymhellir at Gronfeydd Awdurdodedig a gyhoeddwyd gan y Gymdeithas Rheoli Buddsoddiadau ym mis Mai 2014 (IMA SORP 2014) fel y'i diwygiwyd / diweddarwyd yn Rhagfyr 2015.

b) Cydnabod Refeniw

Cronnwyd yn llawn y llog ar fenthyciadau tymor byr ac adneuon. Credydwyd llogau a difidendau ar warantau'r gyfnewidfa stoc ar ddyddiad eu derbyn.

c) Gwariant

Cronnwyd pob gwariant yn llawn.

ch) Buddsoddiadau

Datgenir gwarantau'r gyfnewidfa stoc ar brisiau cynnig y farchnad ar 31 Rhagfyr 2020. Trosir gwarantau arian tramor i sterling ar y raddfa gyfnewid ar ddyddiad y fantolen.

d) Dyfarniadau, amcangyfrifon a rhagdybiaethau cyfrifyddu

Nid yw rheolwyr wedi gwneud unrhyw ddyfarniadau cyfrifyddu yn y gyfres hon o ddatganiadau ariannol na'r cyfnod blaenorol.

2. Enillion Cyfalaf Clir	2020	2019
	£	£
Enillion a wireddwyd	2,131,303	1,745,765
Enillion nas gwireddwyd	1,921,493	5,863,434
Cyfraniadau clir	1,589,049	2,718,303
	5,641,845	10,327,502

3. Refeniw	2020	2019
	£	£
Gwarantau'r Gyfnewidfa Stoc	1,414,742	1,743,780
Llog ar Adneuon y Farchnad Arian	1,378	1,971
	1,416,120	1,745,751

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

4. Gwariant	2020	2019
	£	£
Ffioedd rheolwr y gronfa	213,529	205,103
Ffioedd ceidwad	12,696	13,051
Ffioedd mesur perfformiad	5,640	5,640
	231,865	223,794

5. Dosbarthiad i Gyfranddalwyr	2020	2019
	£	£
Talwyd	955,525	1,227,759
Cynigiwyd	228,729	294,198
	1,184,254	1,521,957

6. Gwarantau'r Gyfnewidfa Stoc	2020	2019
	£	£
Gwerth y farchnad ar 1 Ionawr	61,876,286	49,491,647
Ychwanegwyd	16,809,042	24,166,218
Gwardwyd	(14,042,502)	(17,645,013)
Cynnydd clir ar adbriso	1,921,493	5,863,434
Gwerth y farchnad ar 31 Rhagfyr	66,564,319	61,876,286
Cost hanesyddol ar 31 Rhagfyr	52,242,104	49,475,564
Enillion nas gwiredwyd a gyfrifwyd ar sail hanesyddol	14,322,215	12,400,722
Rhestrwyd yn y DU	31,480,448	34,223,673
Rhestrwyd dramor	35,083,871	27,652,613
	66,564,319	61,876,286

7. Adneuon y Farchnad Arian	2020	2019
	£	£
Cyfalaf Buddsoddi a ddelir mewn arian	1,832,975	879,163
Adneuon ar y Farchnad Arian	145,164	167,650
	1,978,139	1,046,813

8. Dyledwyr	2020	2019
	£	£
Symiau'n ddyledus gan Reolwyr y Gronfa	145,397	184,055
	145,397	184,055

9. Credydwyr: symiau i'w talu o fewn blwyddyn	2020	2019
	£	£
Symiau'n ddyledus i Gyfranddalwyr	228,729	294,198
Credydwyr eraill	61,832	57,508
	290,561	351,706

10. Offerynnau Ariannol

Mae offerynnau ariannol y Gronfa'n cynnwys gwarantau a buddsoddiadau eraill, mantolenni ariannol a dyledwyr a chredydwyr sy'n codi'n uniongyrchol o'i gweithrediadau.

Mesur Gwerth Teg - Mae'r holl fuddsoddiadau sy'n eiddo i Gorff y Cynrychiolwyr yn fuddsoddiadau Lefel 1 sy'n cynnwys bondiau, ecwitïau ac arian parod.

Y prif risgiau mae'r Gronfa'n eu hwynebu yn ei phortffolio o weithgareddau rheoli yw:

- a) **Risg arian cyfred tramor**
- b) **Risg pris y farchnad**

Mae'r polisïau ar gyfer rheoli'r risgiau hyn wedi'u crynhoi isod ac wedi'u cymhwyso trwy gydol y flwyddyn.

a) **Risg arian cyfred tramor**

Gall cyfran o asedau ariannol y Gronfa fod mewn arian cyfred penodedig ac eithrio sterling gyda'r canlyniad fod Datganiad Cyfanswm y Derbyniadau a Datganiad y Newid mewn Asedau Clir a briodolir i Gyfranddalwyr yn gallu cael eu heffeithio gan symudiadau mewn arian cyfred.

Rheoli'r risg

Mae Rheolwr y Gronfa yn monitro'r graddau mae'r Gronfa yn agored i arian cyfred tramor yn ddyddiol ac yn mesur y risg i'r Gronfa o fod yn agored i arian cyfred tramor.

Sensitifrwydd arian cyfred tramor

Mae'r tabl canlynol yn dangos sensitifrwydd yr enillion net i Sterling yn erbyn Doler UDA a'r Ewro, ac yn rhagdybio cynnydd neu leihad o 3% (2019: 4%) ar Ddoler UDA a 5% (2019: 6%) mewn cyfraddau cyfnewid. Mae Doler UDA a'r Ewro yn cyfateb i 72.9% o elfen dramor y Gronfa.

Pennwyd y ganran hon ar sail anwadalwch marchnad y cyfraddau cyfnewid dros y deuddeg mis diwethaf. Seilir y dadansoddiad sensitifrwydd ar offerynnau ariannol arian cyfred tramor y Gronfa a ddaliwyd ar ddiwedd y flwyddyn.

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

Pe bai Sterling wedi gwanhau dyma fyddai'r effaith wedi bod ar werth y buddsoddiadau:

	2020	2019
	£	£
Doler UDA	597,548	617,555
Yr Ewro	283,387	226,551
	880,935	844,106

Pe bai sterling wedi cryfhau dyma fyddai'r effaith wedi bod ar werth y buddsoddiadau:

	2020	2019
	£	£
Doler UDA	(597,548)	(617,555)
Yr Ewro	(283,387)	(226,551)
	(880,935)	(844,106)

b) Risg Pris y Farchnad

Gall gwerth teg buddsoddiadau a ddelir gan y Gronfa amrywio yn sgil newidiadau i brisiau'r farchnad.

Mae Rheolwr y Gronfa'n asesu'r risg o fod yn agored i'r farchnad wrth wneud pob penderfyniad ar fuddsoddi, ac yn monitro lefel gyffredinol risg y farchnad ar y portffolio buddsoddi yn barhaus.

Rheoli'r Risg

Mae'r Pwyllgor Buddsoddi yn adolygu'r portffolio bob chwarter ac yn monitro cyfanswm yr elw ar y portffolio yn erbyn y meincnod.

Sensitifrwydd risg yn sgil prisiau eraill

Mae'r canlynol yn dangos sensitifrwydd yr elw clir am y flwyddyn a'r ecwiti i gynnydd neu leihad o 20% (2019: 20%) yng ngwerth teg ecwitiâu'r Gronfa. Ystyrir y lefel hon o newid yn rhesymol bosibl ar sail arsylwadau o gyflwr y farchnad yn ystod y flwyddyn. Mae'r dadansoddiad sensitifrwydd yn seiliedig ar ecwitiâu'r Gronfa ar ddyddiad y fantolen, gyda'r holl newidynnau eraill yn cael eu dal yn gyson.

	2020		2019	
	Cynnydd mewn gwerth teg £	Lleihad mewn gwerth teg £	Cynnydd mewn gwerth teg £	Lleihad mewn gwerth teg £
Effaith ar dderbyniadau cyfalaf	13,721,273	(13,721,273)	12,601,314	(12,601,314)

11. Trafodion Parti Perthynol

Mae Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru yn Ymddiriedolwr o'r Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin ac yn talu costau gweinyddol y Gronfa Buddsoddiadau Cyffredin gan gynnwys y ffi archwilio.